

Regnskapspresentasjon

1. KVARTAL 2018

Oslo
24. april 2018

Trond Lars Nydal

Adm. direktør

God start på 2018

Positiv utvikling for nøkkeltall

SPAREBANKEN MØRE

God utlånsvekst: 7,8 prosent siste 12 måneder

God og stabil rentenetto: Øker i både kroner og prosent sammenlignet med samme periode i fjor

Effektiv drift: Kostnader i prosent av inntekter på 43,6 prosent – en reduksjon på 2,3 p.e sammenlignet med samme periode i fjor

Lave tap: 2 mill. kroner i bokført tap på utlån og garantier i første kvartal. Vi forventer et lavt tapsnivå for 2018

Sterk likviditet og soliditet: Banken har god innskuddsdekning på 57,6 prosent. Ren kjernekapitaldekning er 15,1 prosent

God egenkapitalavkastning: 10,1 prosent ved utgangen av kvartalet

God start på 2018

Sterk kursutvikling for MORG

SPAREBANKEN MØRE

Pris/bok styrket til 0,99 ved utgangen av 1. kvartal fra 0,91 ved årsskiftet

Kurs på MORG har styrket seg med 7 prosent sett opp imot egenkapitalbevisindeksen i 1. kvartal 2018 (total return)

Kursutvikling etter kvartalsskiftet har forsterket denne trenden

Engasjert samfunnsaktør

Kunnskap, møteplasser og samarbeid

Underviser skoleelever i entreprenørskap og personlig økonomi

Etablering av TEFT-lab ved NTNU

Over 500 deltakere på investorkonferansen Børs og Bacalao

AgriMare Bio vinner av NæringsTEFT 2018

Nyskappingsstipendet
NÆRINGSTEFT

SAMMEN GIR VI

TEFT

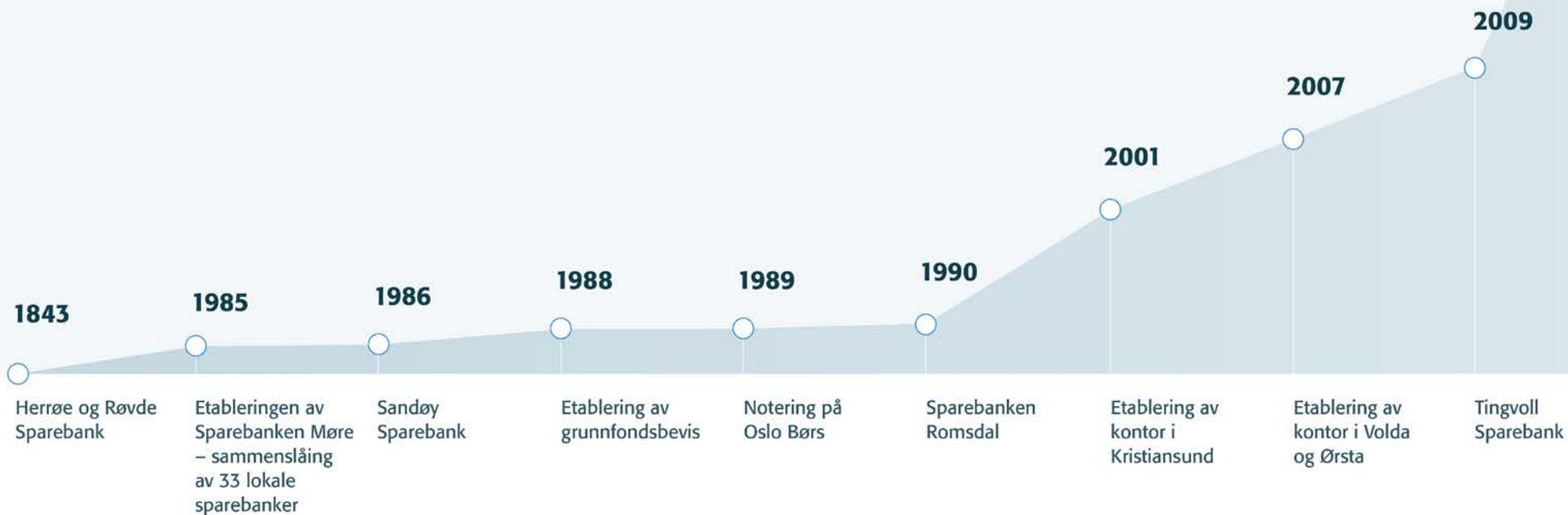
SPAREBANKEN MØRE

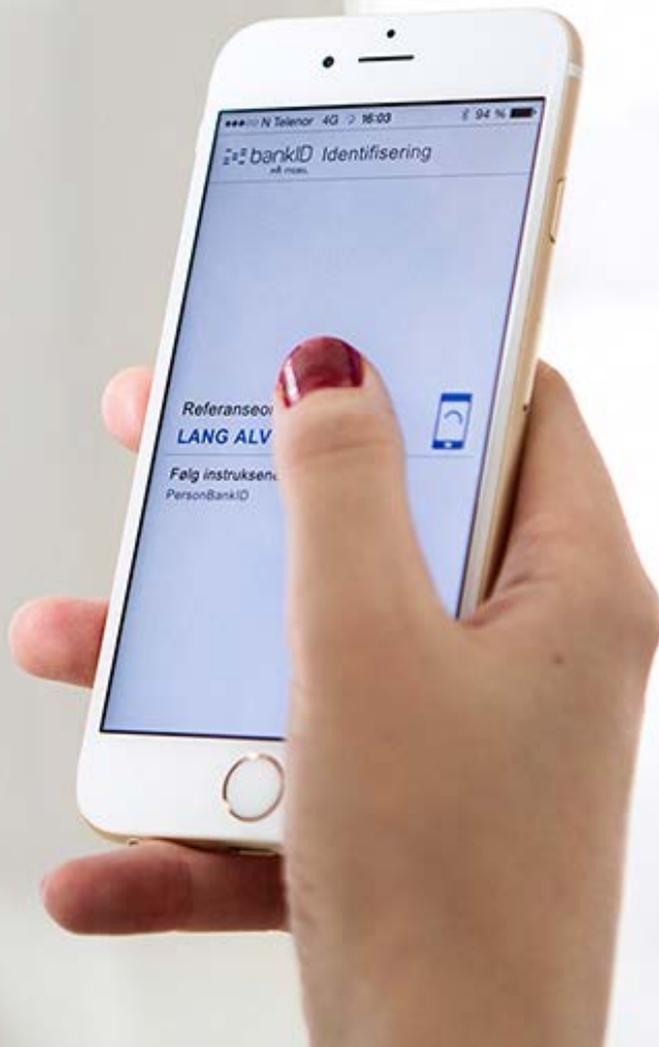

1843 **175** 2018

Utvikling gjennom 175 år

SPAREBANKEN MØRE

Vi jobber målrettet for å møte **morgendagens kundebehov.**

- *Forretningsmodell; Contract banking*
- *Organisasjonsutvikling*
- *Digital utvikling; CRM, VIPPS, kundeløsninger og løsninger for intern prosesseffektivisering*
- *Økt verdiskaping; Økt salg og rådgivning på digitale kanaler*
- *Kompetanseutvikling*
- *Tverrfaglighet*
- *Tempo*

Gode utsikter

- Sparebanken Møre er godt kapitalisert, med en sunn finansiell struktur og tilpasset balanse. Resultatene har vært stabilt gode og tapene lave de siste årene
- De økonomiske utsiktene for Møre og Romsdal er fortsatt gode. Produksjonen er høy i de fleste bransjer og nedgangen i oljerelaterte næringer synes å være i ferd med å snu til en begynnende oppgang
  - en svak krone
  - lave renter
  - ekspansiv finanspolitikk
  - oppgangen i oljeprisen
  - god vekst i våre eksportmarkeder
  - stor evne og vilje til omstilling i det lokale næringslivet
- Det ser også ut til at nedgangen i boligprisene er i ferd med å flate ut. Faren for økt proteksjonisme representerer imidlertid en risikofaktor hva angår utsiktene for verdenshandelen

Finansielle resultat

1. kvartal 2018

Godt resultat i 1. kvartal

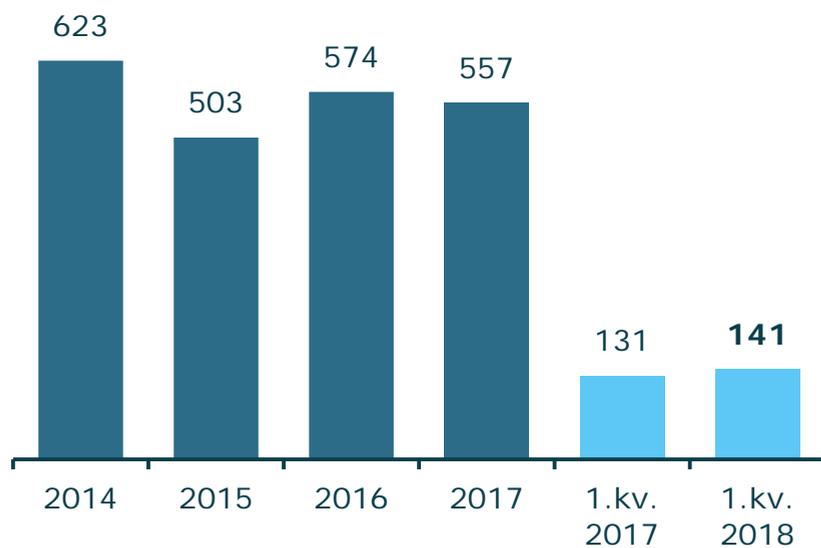
Forbedret resultat sammenlignet med 1. kvartal 2017

SPAREBANKEN MØRE

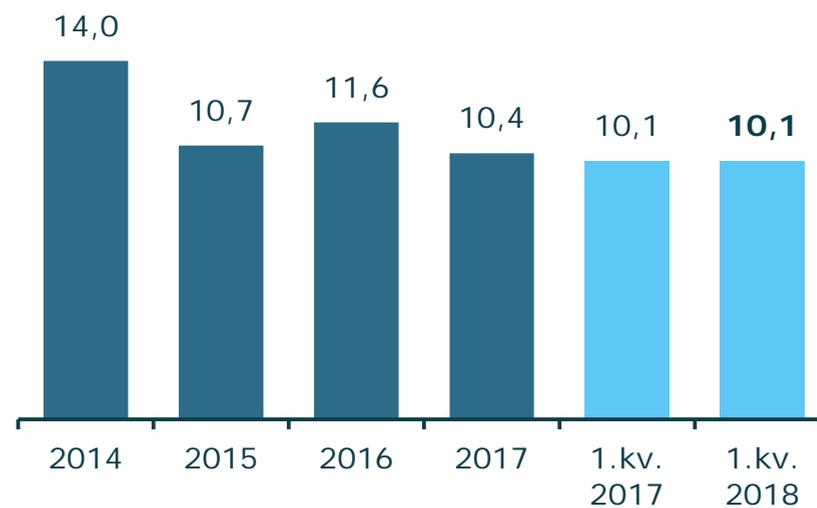
Resultat etter skatt

- i millioner kroner

Avkastning

- i % av egenkapital (ROE)

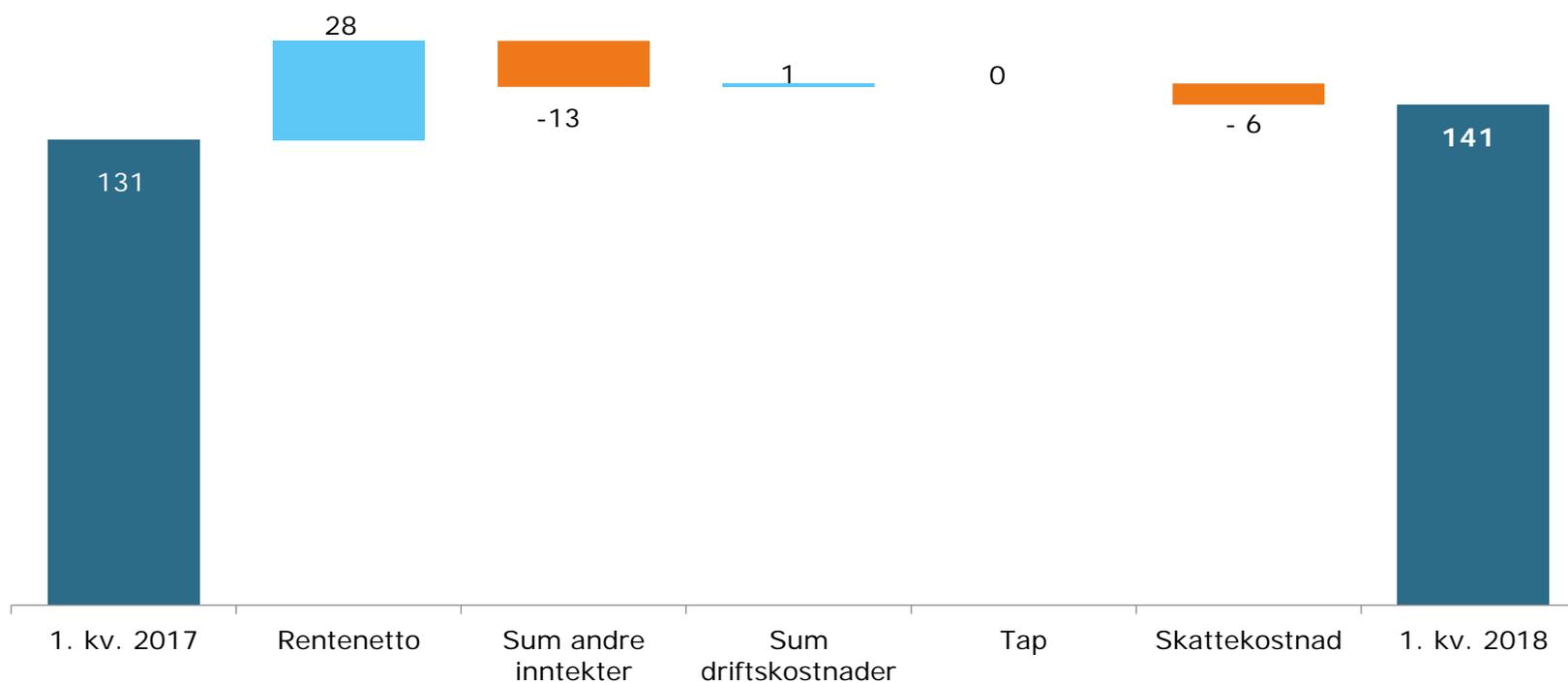

Vekst i inntekter, stabile kostnader og lave tap

1. kvartal 2018 sammenlignet med 1. kvartal 2017

SPAREBANKEN MØRE

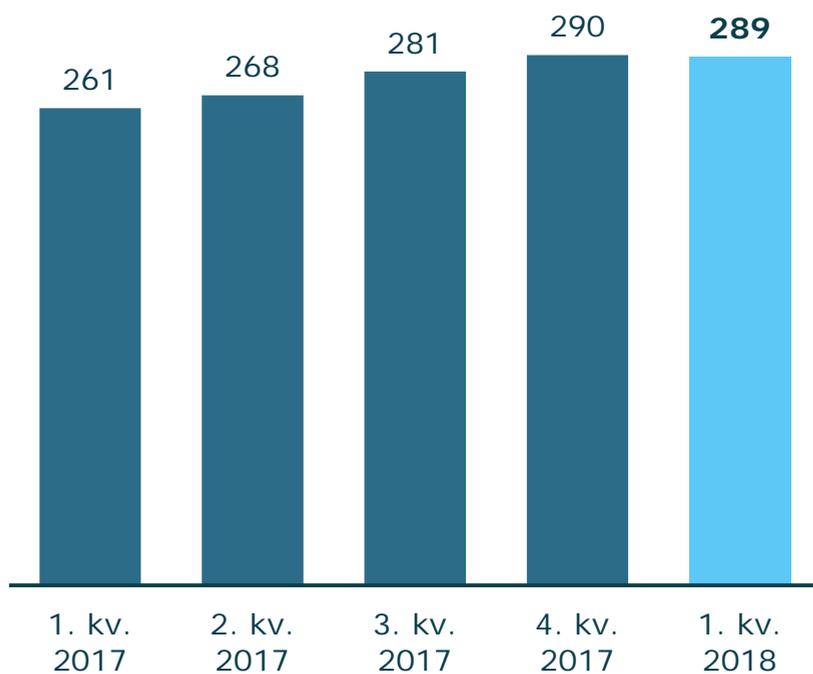

God rentenetto

Rentenetto økt i kroner og prosent sammenlignet med 1. kvartal 2017

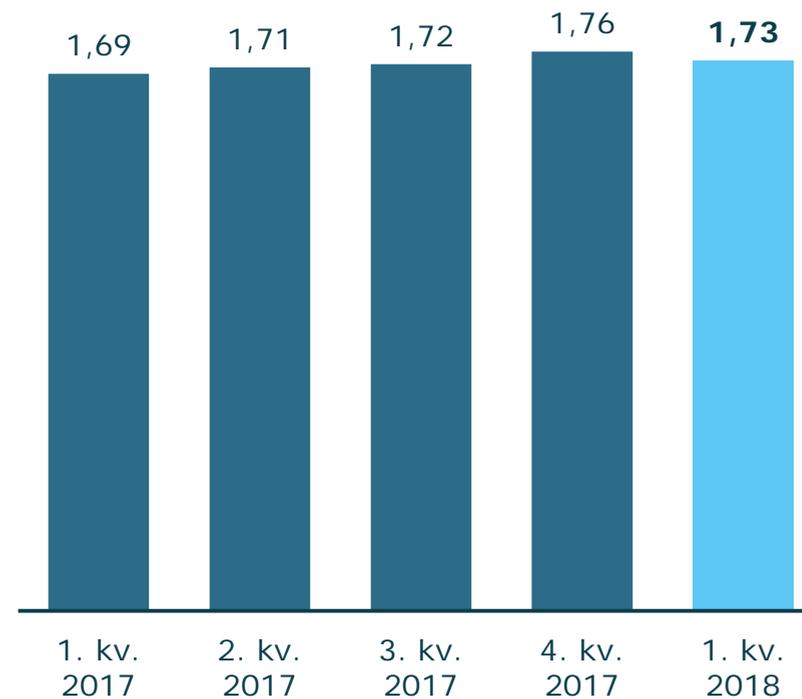
Rentenetto i kvartalet

- i millioner kroner

Rentenetto i kvartalet

- i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)

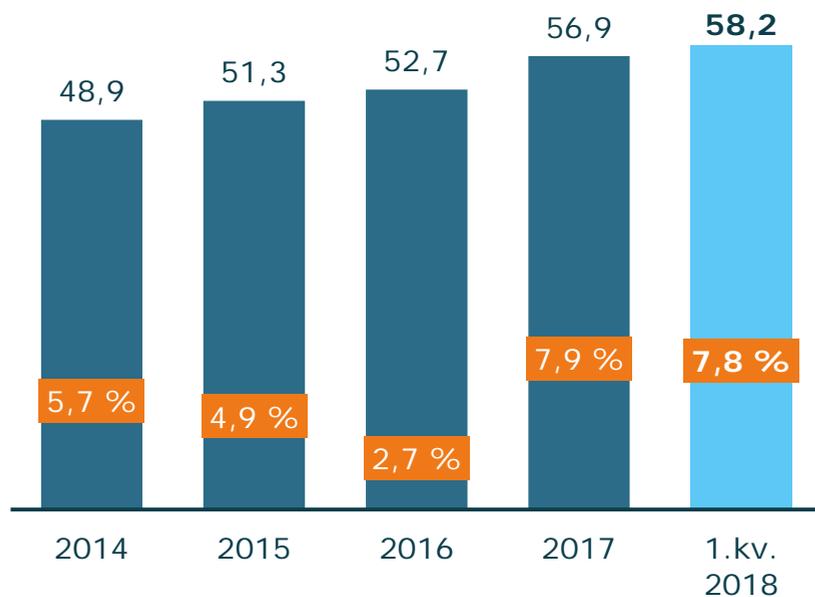

Fortsatt god vekst

God utlånsvekst og solid innskuddsdekning

Utlånsutvikling

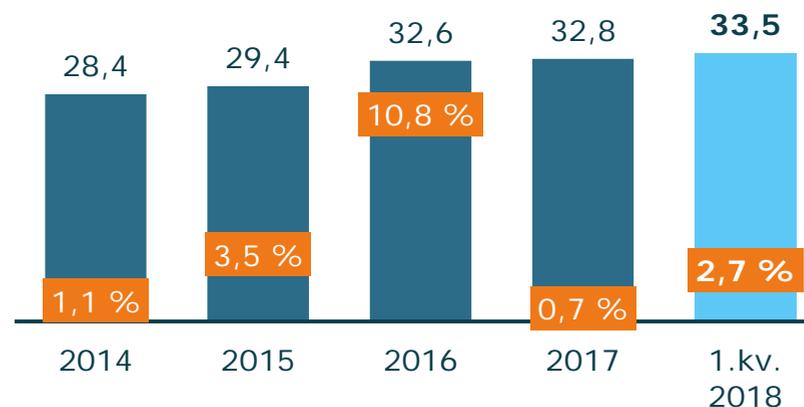
- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

- Utlånsvekst siste 12 mnd.: 7,8 %

Innskuddsutvikling

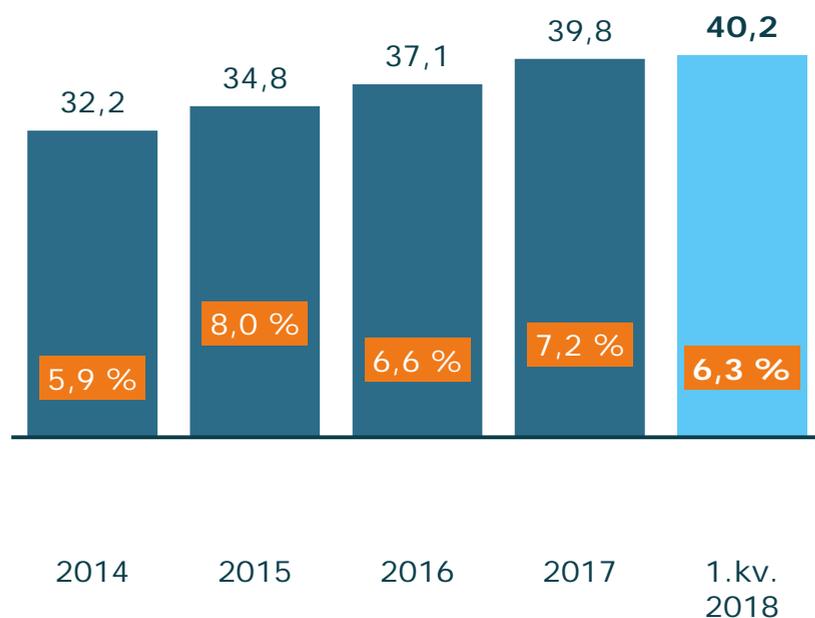
- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

- Innskuddsvekst siste 12 mnd.: 2,7 %
- Høy innskuddsdekning i konsernet på 57,6 %

Utlånsutvikling personkunder

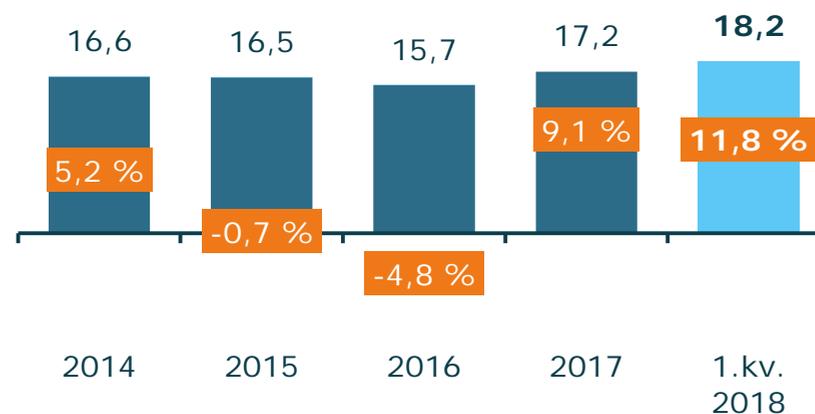
- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

- Utlånsvekst til personkunder siste 12 mnd.: 6,3 %
- Andel utlån til personkunder: 68,9 %

Utlånsutvikling næringsliv

- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

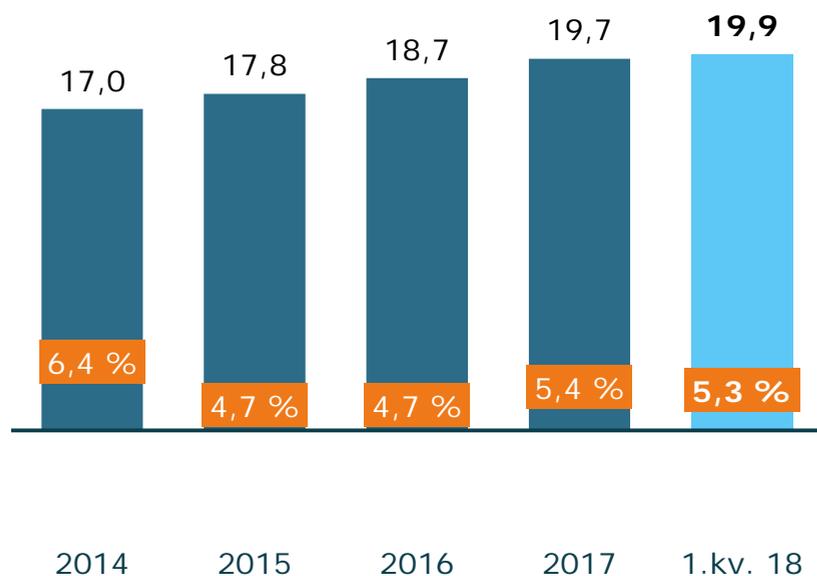

- Utlånsvekst til næringslivet siste 12 mnd.: 11,8 %
- Andel utlån til næringslivet: 31,1 %

God innskuddsvekst fra personkunder

Innskuddsutvikling personkunder

- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

- Innskuddsvekst fra personkunder siste 12 mnd.: 5,3 %
- Andel innskudd fra personkunder er 59,4 %

Innskuddsutvikling næringsliv og offentlig

- i milliarder kroner og 12 måneders %-vis vekst

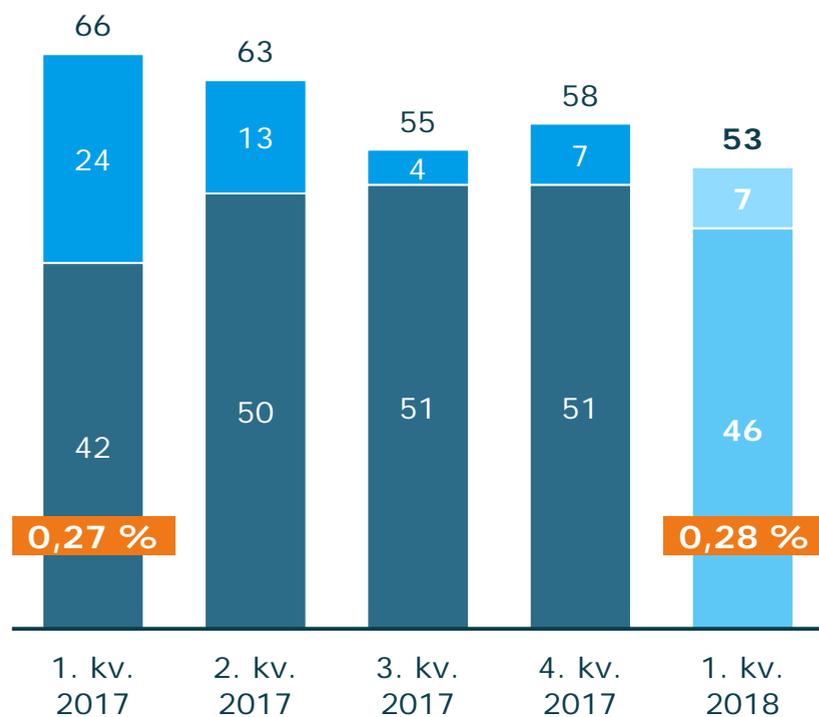
- Innskudd fra næringsliv er økt med 1,7 % siste 12 måneder til 12,9 milliarder kroner
- Innskudd fra offentlig sektor er redusert med 26,6 % til 0,7 milliard kroner

Andre inntekter

Større andel fra kundeforretninger

Andre inntekter i kvartalet

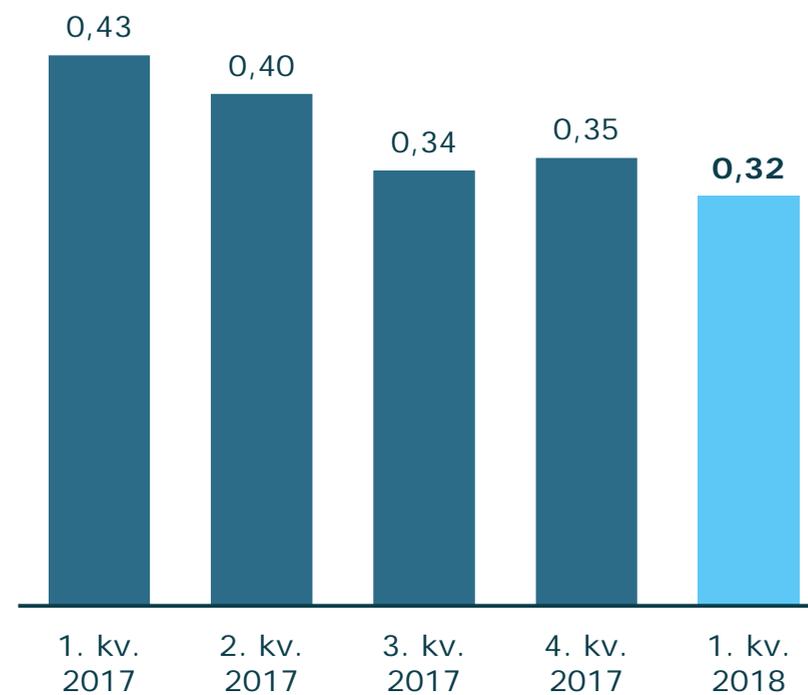
- i millioner kroner

■ Andre inntekter ■ Fin. investeringer

Andre inntekter i kvartalet

- i % av GFK

- Verdivurderingen av obligasjonsporteføljen er redusert med 13 millioner fra 1. kvartal 2017 til 1. kvartal 2018

Sum inntekter

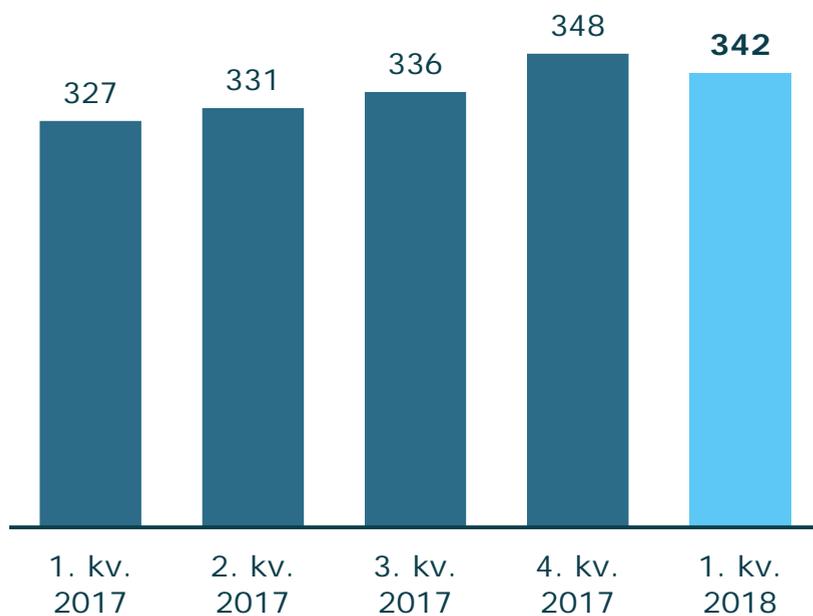
God inntektsvekst sammenlignet med 1. kvartal 2017

SPAREBANKEN MØRE

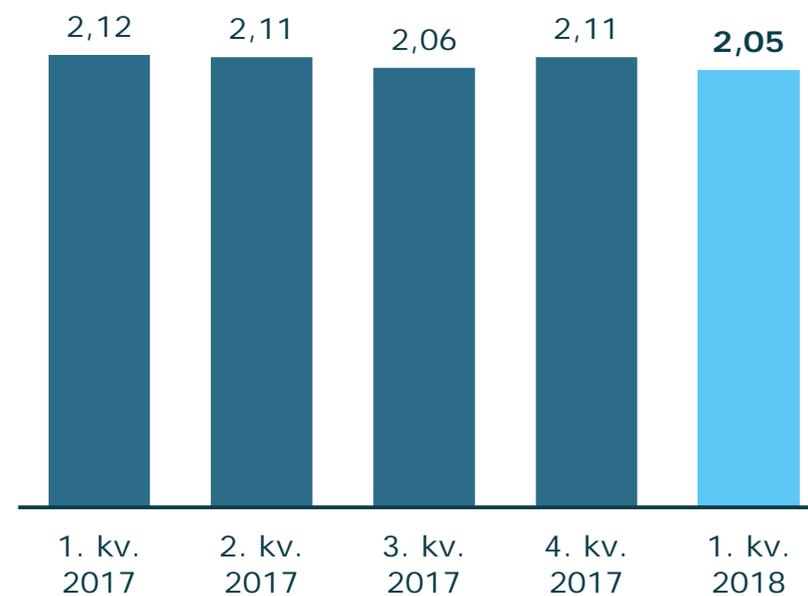
Inntekter i kvartalet

- i millioner kroner

Inntekter i kvartalet

- i % gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)

God kostnadskontroll – økt effektivitet

Kostnader i tråd med plan

SPAREBANKEN MØRE

Driftskostnader i kvartalet

- i millioner kroner

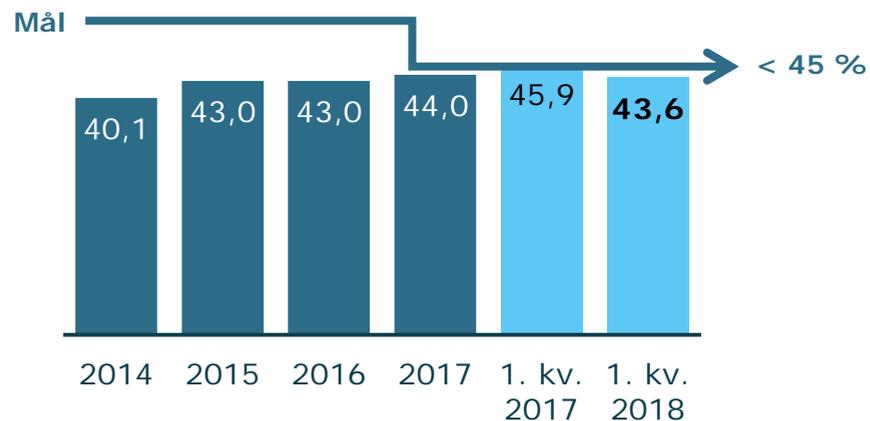

Driftskostnader i kvartalet

- i % av GFK

Kostnader i % av inntekter

Forvaltningskapital og årsverk

- forvaltningskapital i milliard kroner

Godt kredittarbeid gir resultat

Lave tap over tid – også i 1. kvartal 2018

SPAREBANKEN MØRE

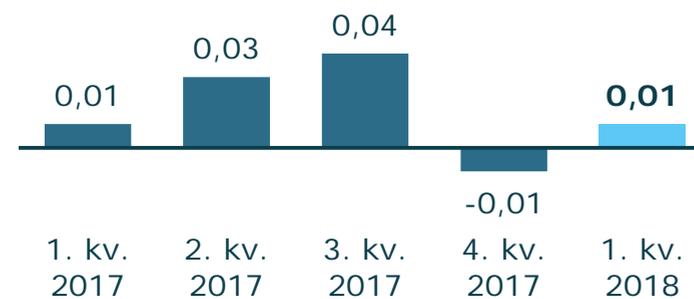
Tap på utlån og garantier

- i millioner kroner

Tap på utlån og garantier

- i % av GFK

Sum tapsutsatte engasjement

- i % av engasjement

■ Næringsliv ■ Personmarked — Totalt

Betryggende tapsnedskrivinger

- i millioner kroner

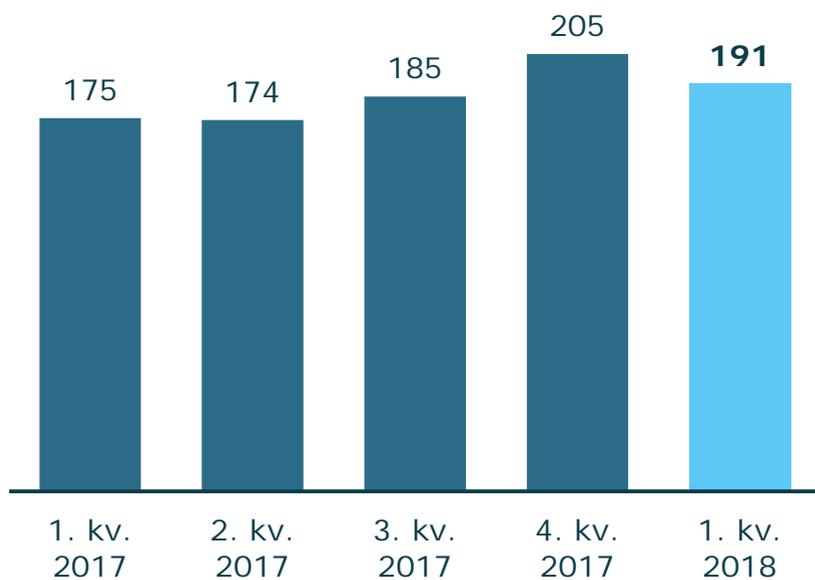
■ Misligholdte >90 dager ■ Ikke misligholdte
■ Grupper av lån

Resultat etter tap

God resultatutvikling sammenlignet med 1. kvartal 2017

Resultat etter tap i kvartalet

- i millioner kroner

Resultat etter tap i kvartalet

- i % av GFK

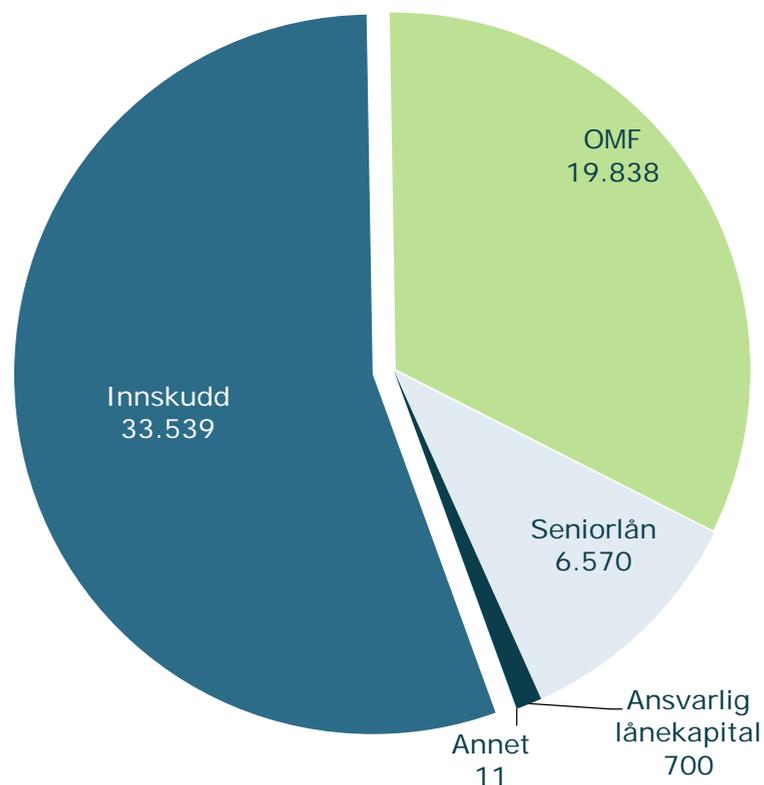

God markedstilgang og rating

Innskudd er konsernets viktigste finansieringskilde, høy innskuddsdekning

Innskudd og markedsfinansiering

- i millioner kroner

Sparebanken Møre har god markedstilgang

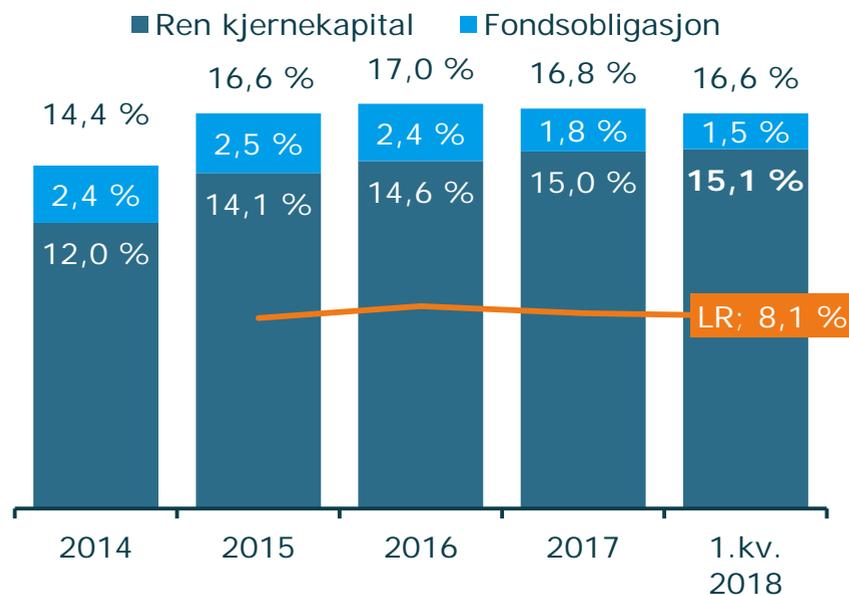
- Total netto markedsfinansiering var knapt NOK 27 mrd. ved kvartalsskiftet – vel 85 % av denne finansieringen har restløpetid over ett år
- Seniorobligasjonene med restløpetid over ett år har vektet gjenstående løpetid på 2,27 år
- OMF-finansieringen gjennom Møre Boligkreditt AS har tilsvarende en vektet gjenstående løpetid på 3,58 år – totalt for markedsfinansieringen i konsernet (inkludert fondsobligasjoner) er løpetiden 3,31 år
- Møre Boligkreditt AS har seks lån på «Oslo Børs - Covered Bond Benchmark List» som også kvalifiserer til Nivå 2A-likviditet i LCR og utstedte i fjor en sub benchmark Public Issue på EUR 250 millioner i det europeiske markedet
- I desember bekreftet ratingbyrået Moody`s bankens A2 stabil-rating. Utstedelsene fra Møre Boligkreditt AS er ratet Aaa

Kapitaldekning

Kapitaldekning og leverage ratio (LR) godt over regulatoriske krav

Kjernekapitaldekning

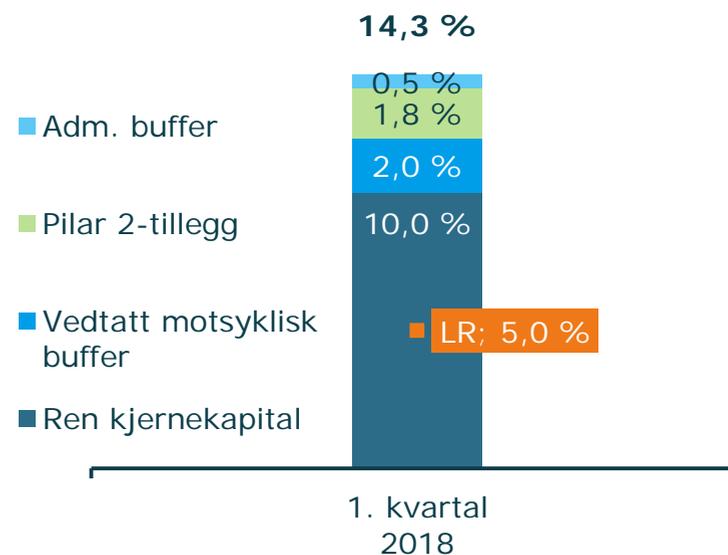
- i % av beregningsgrunnlag

- Ren kjernekapital skal minimum utgjøre 14,3 %, kjernekapitalen minimum 15,8 % og ansvarlig kapital minimum 17,8 %
- Ren kjernekapital utgjør 15,1 % pr 31.3.18, kjernekapital utgjør 16,6 % og ansvarlig kapital utgjør 18,6 %

Minimumskrav til ren kjernekapitaldekning

- i % av beregningsgrunnlaget

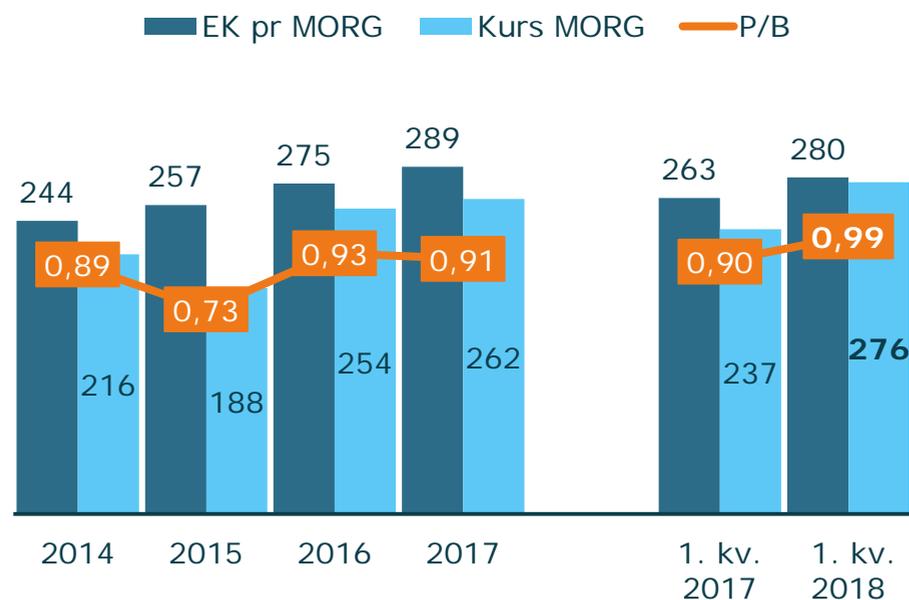
- Konsernets kapitaldekning skal følge den varslede regulatoriske kapitalopptrappingsplanen
- Kapitaldekning beregnet i henhold til IRB i Basel II; IRB for massemarked og IRB grunnleggende for foretak

Positiv kursutvikling

Egenkapitalbevis i Sparebanken Møre

MORG - kurs og bokført verdi

- Egenkapital og kurs i kroner, Pris/Bok i andel

Egenkapital pr MORG er beregnet basert på konserntall

Utbyttepolitikk

- Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital
- Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleiere sikres likebehandling
- Om ikke soliditeten tilsier noe annet, tas det sikte på at om lag 50 prosent av årets overskudd samlet sett kan utdeles som utbytte

Egenkapitalavkastning > 10,0 prosent

K/I < 45,0 prosent

Lave tap

Ren kjernekapital > 14,3 prosent

Sunn finansiell struktur

Vi når de målene vi setter oss.

Kontaktinformasjon

Trond Lars Nydal, adm. direktør

Telefon: 951 79 977

E-post: trond.nydal@sbm.no

Runar Sandanger, leder Treasury og Markets

Telefon: 950 43 660

E-post: runar.sandanger@sbm.no

sbm.no

facebook.com/sbm.no

Instagram [@sbmno](https://www.instagram.com/sbmno)

[engasjert.sbm.no](mailto:engasjert@sbm.no)

DISCLAIMER

This presentation has been prepared solely for promotion purposes of Sparebanken Møre. The presentation is intended as general information and should not be construed as an offer to sell or issue financial instruments.

The presentation shall not be reproduced, redistributed, in whole or in part, without the consent and Sparebanken Møre. Sparebanken Møre assumes no liability for any direct or indirect losses or expenses arising from an understanding of and/or use of the presentation.

Vedlegg

Det største finanshuset mellom Bergen og Trondheim

Sterk lokal tilstedeværelse

SPAREBANKEN MØRE

28

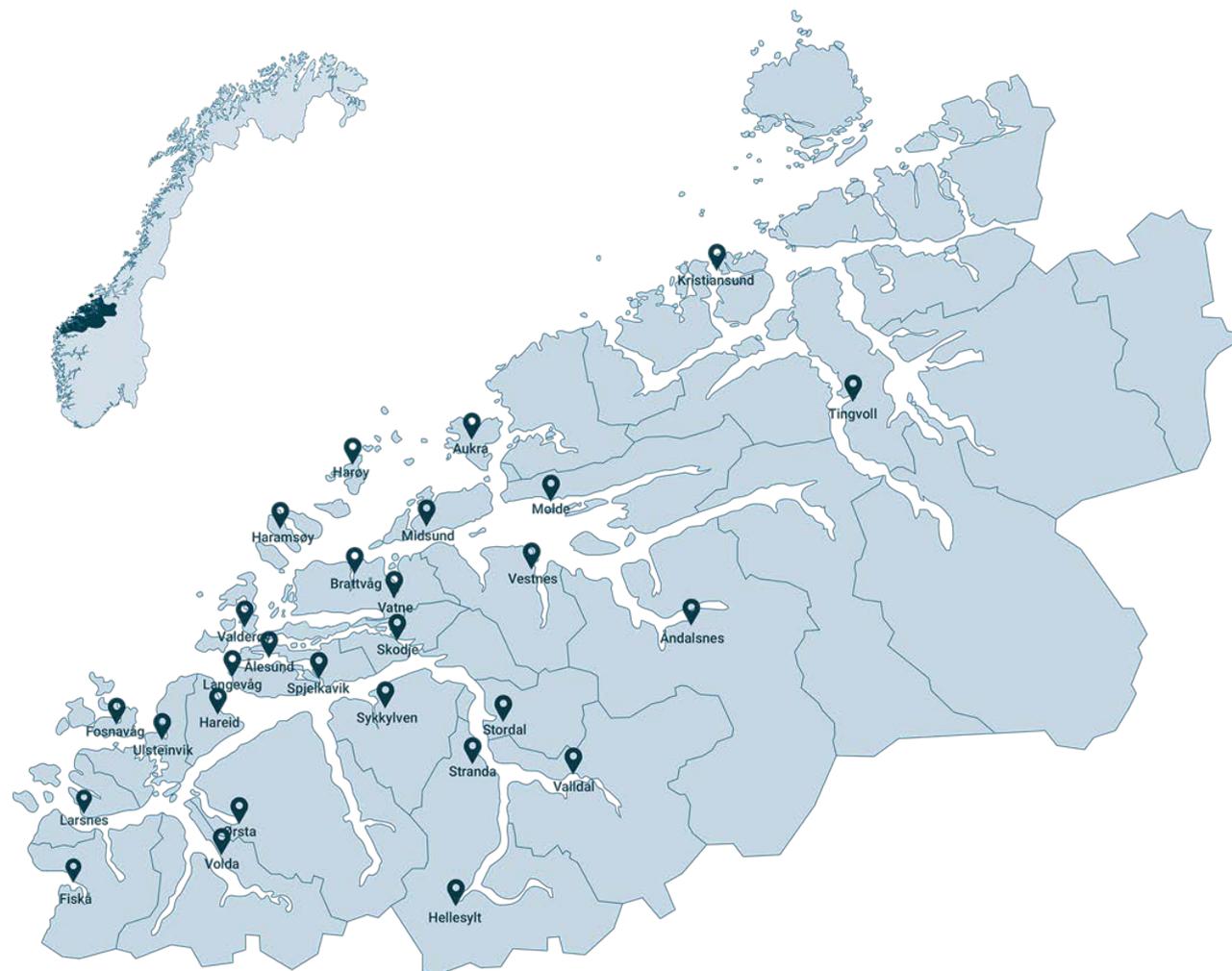
KONTOR I MØRE OG
ROMSDAL

363

ÅRSVERK

68,6

MILLIARDER KR. I
FORVALTNINGSKAPITAL

Totalleverandør av finansielle tjenester

- Finansiell rådgivning
- Innskudd
- Lån/ finansiering
- Betalingstjenester
- Nettbank/brettbank/ mobilbank
- Forsikring
- Eiendomsmegling
- Plassering og formuesforvaltning
- Aksje- valuta- og rentehandel
- Leasing

Resultat

Hovedtall for 1. kvartal 2018 og 1. kvartal 2017

SPAREBANKEN MØRE

Resultat	1. kvartal 2018		1. kvartal 2017		Endring siste år		
	NOK mill.	%	NOK mill.	%	NOK mill.	p.e.	%
Netto renteinntekter	289	1,73	261	1,69	28	0,04	10,7
Netto avkastning fin. inv.	4	0,02	8	0,05	-4	-0,03	-50,0
Gevinst/tap obligasjoner	3	0,02	16	0,11	-13	-0,09	-81,3
Andre inntekter	46	0,28	42	0,27	4	0,01	9,5
Sum andre inntekter	53	0,32	66	0,43	-13	-0,11	-19,7
Sum inntekter	342	2,05	327	2,12	15	-0,07	4,6
Personalkostnader	84	0,50	85	0,55	-1	-0,05	-1,2
Andre kostnader	65	0,39	65	0,42	0	-0,03	0,0
Sum driftskostnader	149	0,89	150	0,97	-1	-0,08	-0,7
Resultat før tap	193	1,16	177	1,15	16	0,01	9,0
Tap på utlån og garantier	2	0,01	2	0,01	0	0,00	0,0
Resultat før skatt	191	1,15	175	1,14	16	0,01	9,1
Skattekostnad	50	0,29	44	0,28	6	0,01	14,4
Resultat for perioden	141	0,86	131	0,86	10	0,00	7,4
Egenkapitalrentabilitet %	10,1		10,1		0,0		
Kostnader i % av inntekter	43,6		45,9		-2,3		
Resultat pr EKB i kroner	7,00		6,55		0,45		

Balanse og nøkkeltall

Hovedtall 1.kvartal 2018 og 1.kvartal 2017

SPAREBANKEN MØRE

	31.03.18	31.03.17	Endring siste år	
Balanse	NOK mill.	NOK mill.	NOK mill.	p.e.
Forvaltningskapital	68.607	63.124	5.483	8,7
Utlån til kunder	58.194	53.993	4.201	7,8
Innskudd fra kunder	33.539	32.656	883	2,7
Ansvarlig kapital	6.479	6.238	241	3,9

Nøkkeltall	31.03.18	31.03.17	Endring siste år p.e.
Egenkapitalrentabilitet i %	10,1	10,1	0,0
Kostnader i % av inntekter	43,6	45,9	-2,3
Ansvarlig kapital %	18,6	18,6	0,0
Kjernekapital %	16,6	17,1	-0,5
Ren kjernekapital %	15,1	14,9	0,2
Leverage Ratio, LR %	8,1	8,6	-0,5
Resultat pr EKB (kr, konsern)	7,00	6,55	0,45
Resultat pr EKB (kr, morbank)	12,00	12,60	-0,60

Spesifikasjon av andre inntekter

Pr 1. kvartal 2018 og 2017

SPAREBANKEN MØRE

(NOK mill.)	Pr 1. kvartal 2018	Pr 1. kvartal 2017	Endring siste år
Utbytte	1	0	1
Kursgevinst/tap valuta (agio)	10	8	2
Kursgevinst/tap renteforr. kunder	2	2	0
Kursgevinst/tap fin. derivat	-7	-1	-6
Kursgevinst/tap obligasjoner	3	16	-13
Kursgevinst/tap aksjer	-2	-1	-1
Netto avkastning på finansielle inv.	7	24	-17
Inntekter fra kort	10	10	0
Bankgiro / øvrig betalingsformidling	7	6	1
Betalingsformidling utland	2	2	0
Provisjonskostnader betalingsformidling	-7	-7	0
Garantiprovisjoner	9	8	1
Eiendomsmegling	4	4	0
Skadeforsikring	4	4	0
Aktiv forvaltning	8	6	2
Tinglysing / purregebyr	3	3	0
Fond /ordrehandel	4	3	1
Andre inntekter	2	3	-1
Netto provisjons- og andre inntekter	46	42	4
Sum andre inntekter	53	66	-13

Spesifikasjon av kostnader

Pr 1. kvartal 2018 og 2017

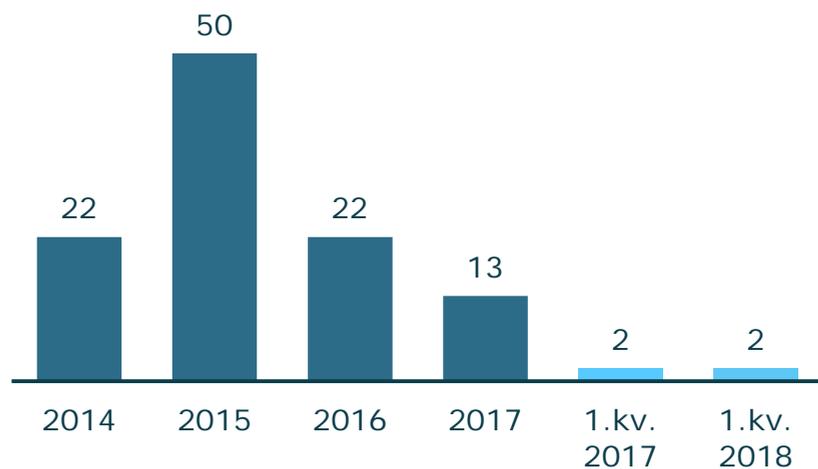

SPAREBANKEN MØRE

(NOK mill.)	Pr 1. kvartal 2018	Pr 1. kvartal 2017	Endring siste år
Lønn	58	60	-2
Feriepenger	6	6	0
Arbeidsgiveravgift	9	9	0
Finansskatt AGA	3	3	0
Andre personalkostnader	3	3	0
Pensjonskostnader (Innskudd/Ytelse/AFP)	5	4	1
Sum personalkostnader	84	85	-1
IT-kostnader	26	23	3
Kontorrekvisita/Telefon/Porto/Reise mm.	5	4	1
Markedsføringskostnader	4	4	0
Øvrige administrasjonskostnader	3	4	-1
Sum administrasjonskostnader	38	35	3
Avskrivninger	7	8	-1
Lokalkostnader	7	7	0
Kostnader varige driftsmidler	3	6	-3
Andre driftskostnader	10	9	1
Sum andre driftskostnader	20	22	-2
Sum driftskostnader	149	150	-1

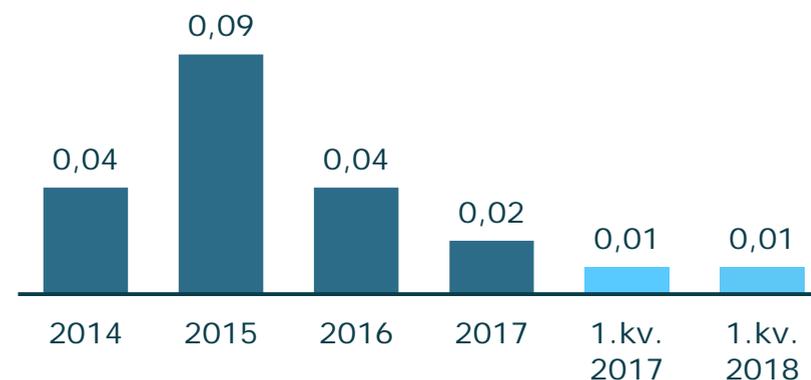
Tap på utlån og garantier

- i millioner kroner

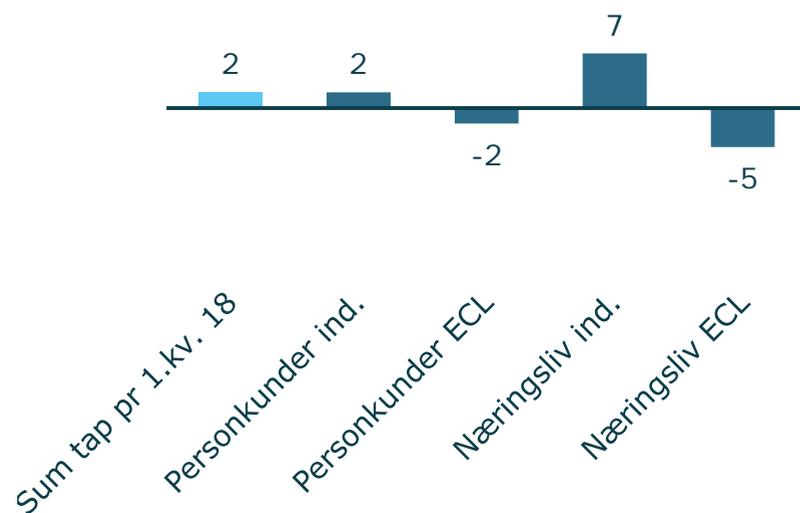
Tap på utlån og garantier

- i % av GFK

Tap på utlån og garantier

- i millioner kroner

- Konsernet bokfører tap (Expected credit loss – ECL) i henhold til IFRS 9 fra 1.1.2018
- Konsernet har utviklet en ECL-tapsmodell som tilfredsstiller kravene i IFRS 9
- ECL modellens beregning av forventede tap pr 31.3.2018 gir en reduksjon i tapsnedskrivningene på 7 mill. kroner
- Endring i individuelle nedskrivninger og andre tapsføringer utgjør 2 mill. kroner for personkundemarkedet og 7 mill. kroner for næringslivsmarkedet.

Lav andel tapsutsatte engasjement

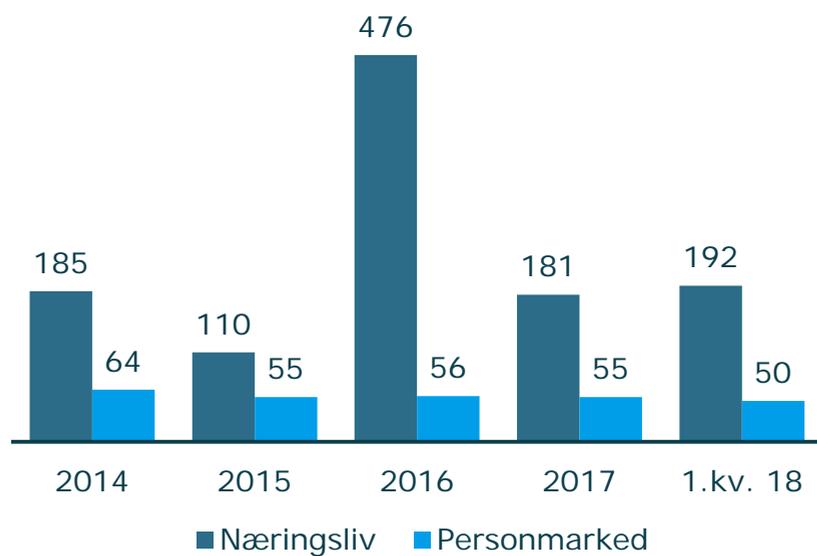
Misligholdte over 3 måneder og ikke-misligholdte med ind. tapsnedskrivning

SPAREBANKEN MØRE

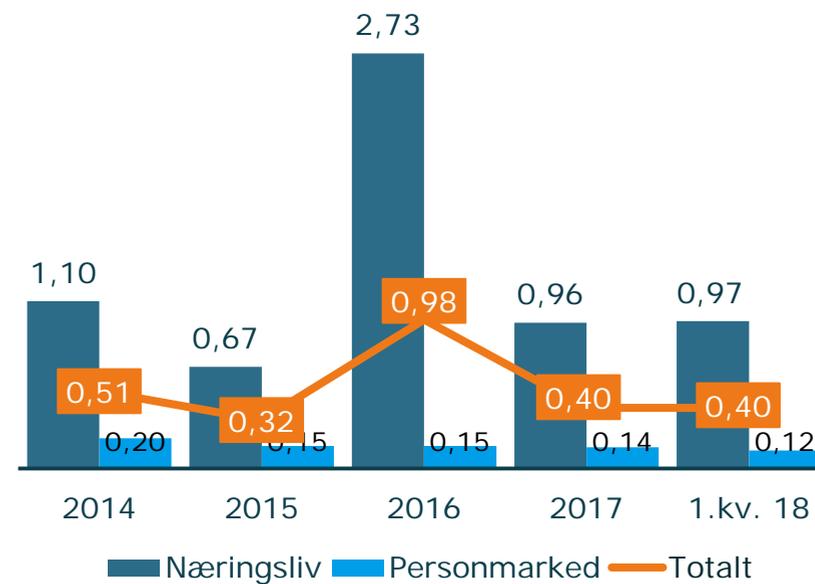
Sum tapsutsatte engasjement

- i millioner kroner

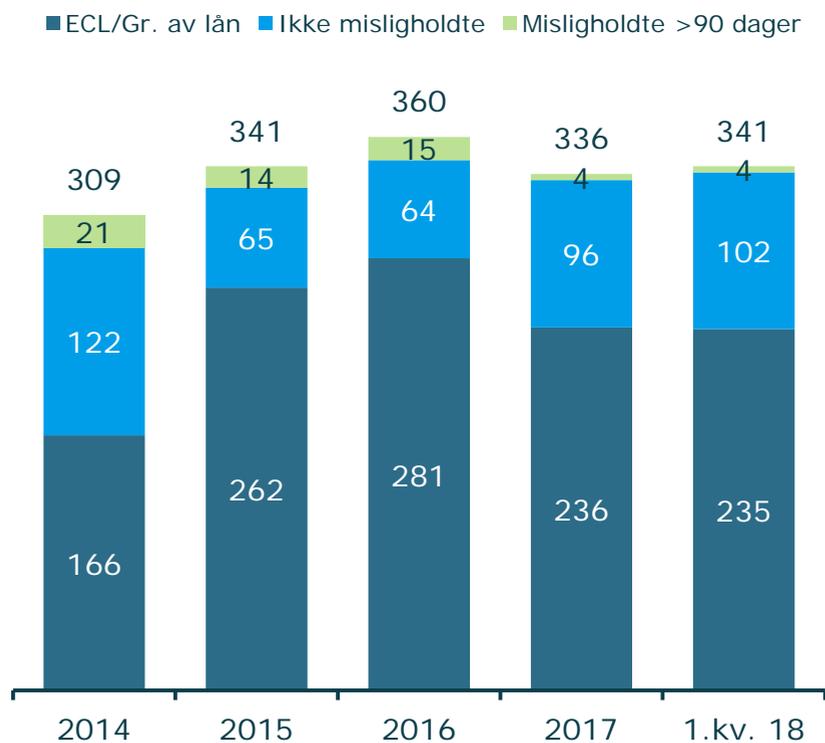
Sum tapsutsatte engasjement

- i % av engasjement

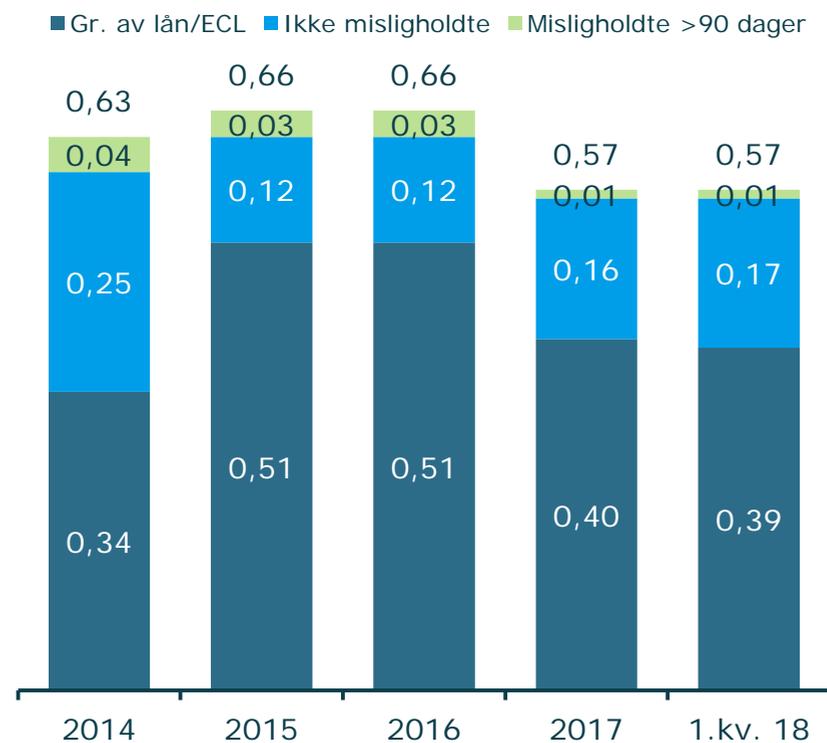
Tapsnedskrivninger

- i millioner kroner

Tapsnedskrivninger

- i % av engasjement

Boligmarkedet

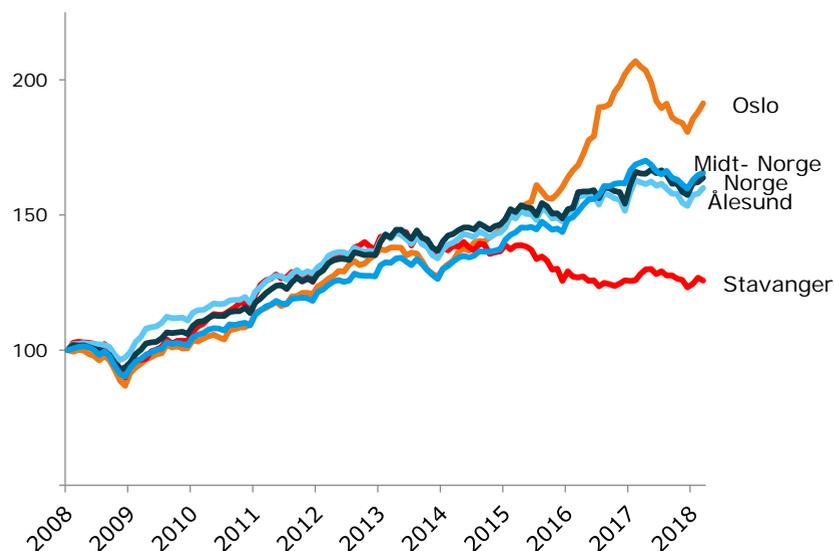
Utvikling i boligpriser fra januar 2008 – mars 2018

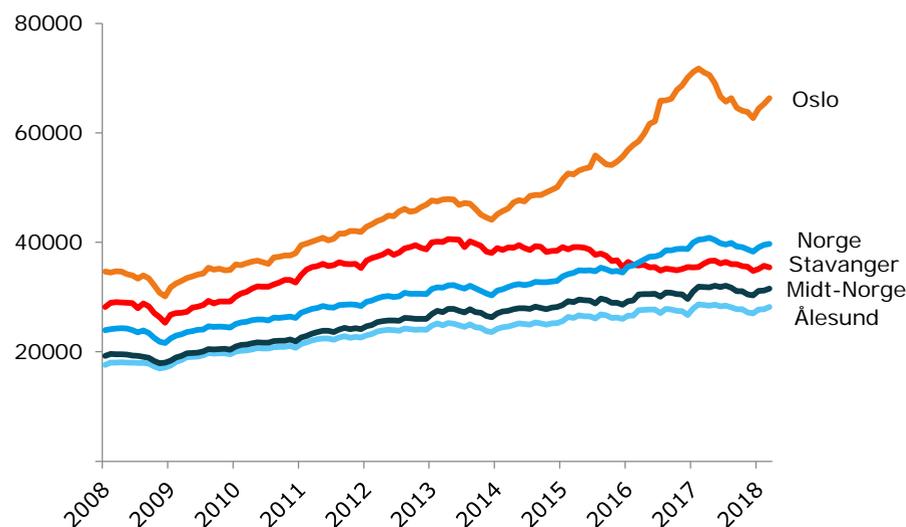
SPAREBANKEN MØRE

Indeksert utvikling i boligpriser

- januar 2008 = 100

Utvikling i pris per kvadratmeter

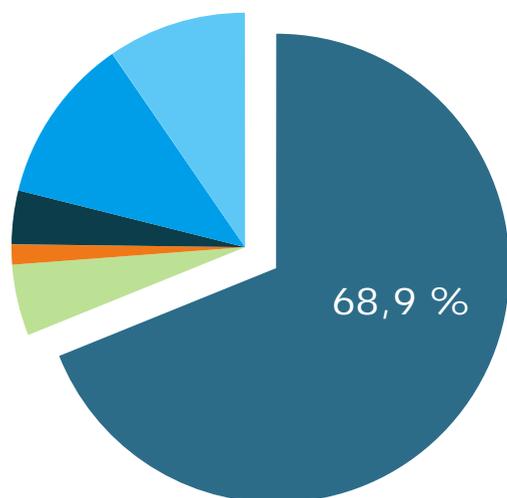
Nøkkelinformasjon (brukte boliger)	Norge	Midt-Norge	Ålesund m/omegn	Stavanger m/omegn	Oslo
Prisendring siste 12 måneder	-2,2 %	-0,9 %	-1,3 %	-2,0 %	-6,6 %
Pris pr kvadratmeter	39 726	31 522	28 184	35 440	66 354
Formidlingstid mars	49 dager	66 dager	61 dager	80 dager	30 dager
Pris median bolig	3 000 000	2 625 181	2 400 000	3 200 000	3 746 000

God kvalitet i utlån til personmarkedet

Høy andel godt sikrede lån med pant i bolig

Andel utlån til personkunder

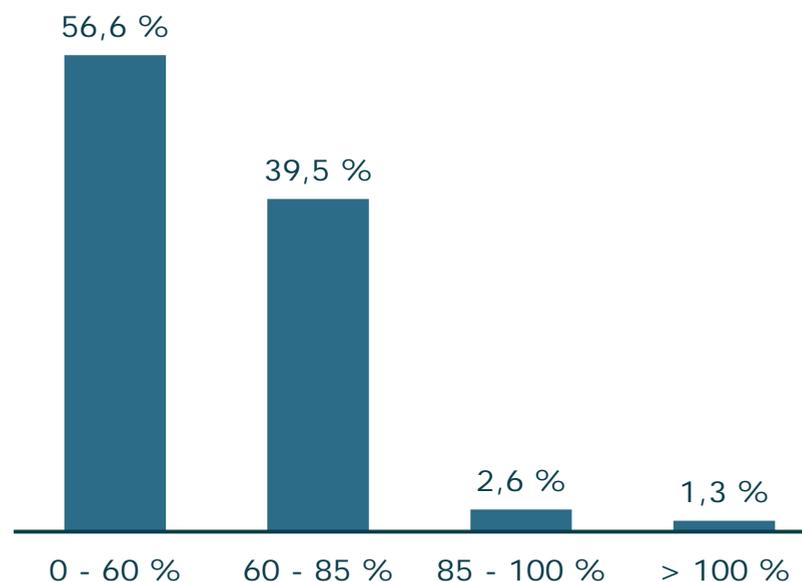
- i % av sum utlån

- Banken følger bestemmelsene i boliglånsforskriften
- Avvik rapportert i 1. kvartal 2018:
  - 3,8 % for lån med pant i bolig utenfor Oslo
  - 16,1 % for lån med pant i bolig i Oslo
  - Landet utenom Oslo er godt innenfor kravene i § 8 Flexibilitet. Avvik i Oslo i siste kvartal, men få saker og målt i forhold til et lavt grunnlag

Belåningsgrad i personmarkedet

- Loan-To-Value (LTV)

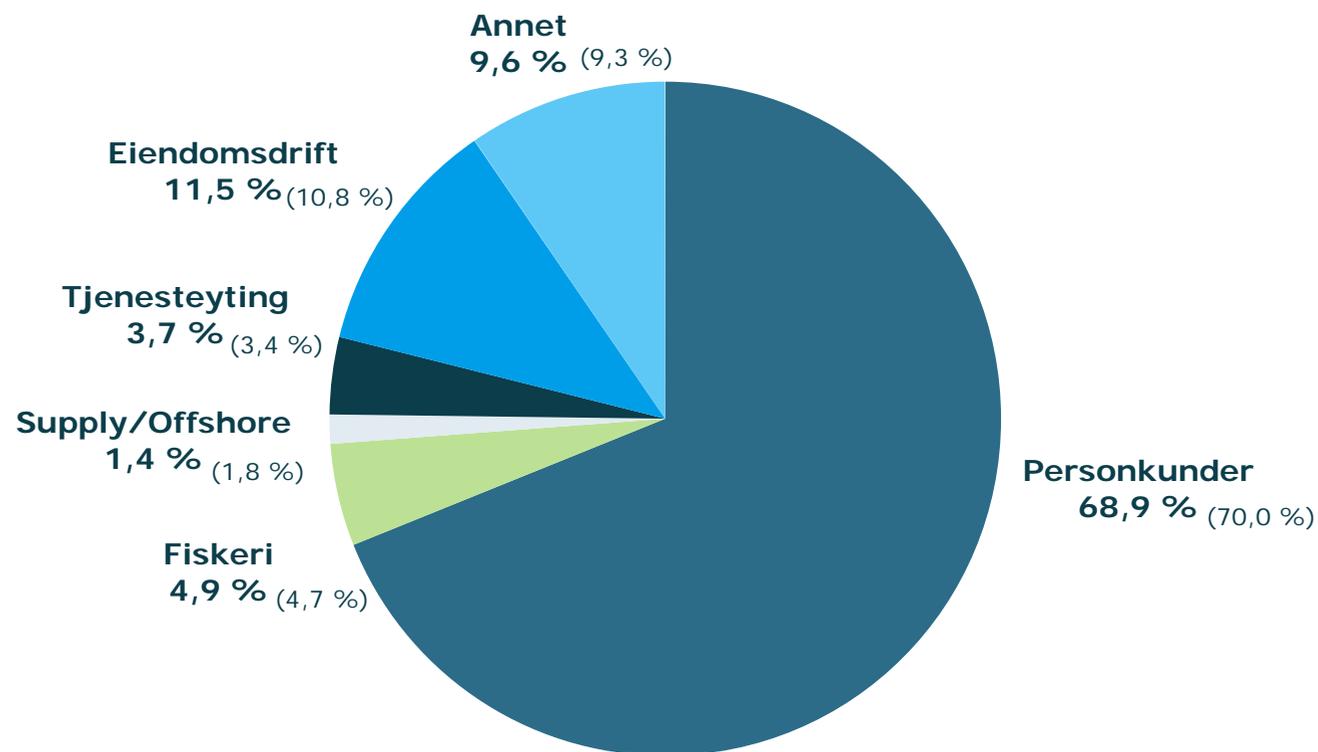
- 96,1 % av pantesikrede lån til personkunder er innenfor 85 % belåningsgrad

Godt diversifisert portefølje

Sektor- og næringsfordelt utlånsvolum

SPAREBANKEN MØRE

Annet – 9,6 % - inneholder:

Finansiell tjenesteytelse	2,1 % (1,6 %)	Handel	1,1 % (0,8 %)
Annen industri	2,5 % (2,1 %)	Jordbruk	0,8 % (0,7 %)
Fiskeindustri	0,2 % (1,6 %)	Møbelindustri	0,1 % (0,1 %)
Verftsindustri	1,5 % (1,0 %)	Diverse	0,3 % (0,4 %)
Bygg og anlegg	1,0 % (1,0 %)		

Eksponering mot offshore og supply

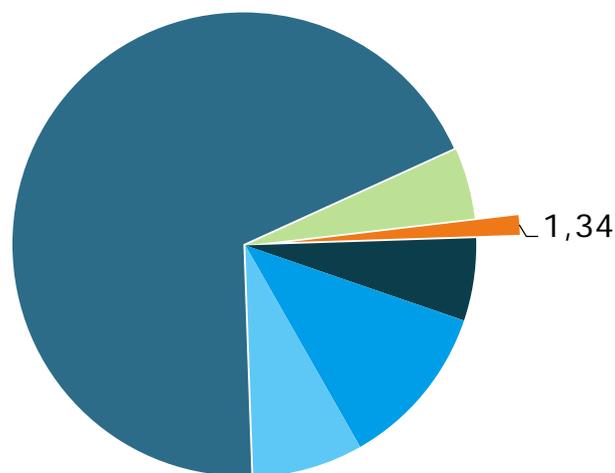
Lav eksponering mot offshore og supply

SPAREBANKEN MØRE

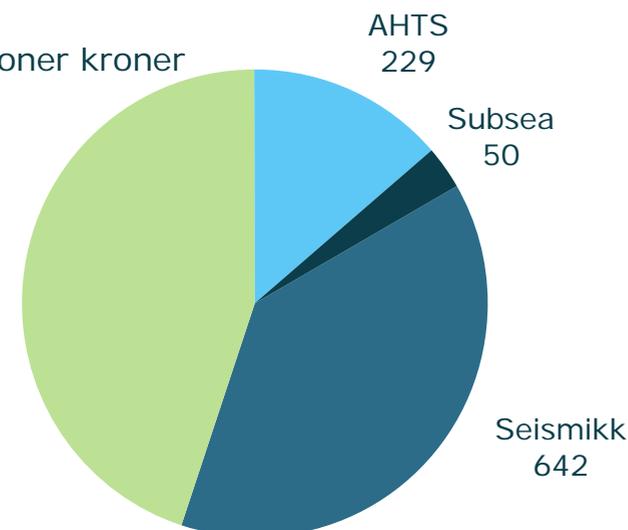
Andel utlån til olje og offshore

- i % av totale utlån

Fordelt eksponering pr fartøystype (utlån, garantier mv)

- i millioner kroner

(EAD millioner kroner)	Utlån	Garantier mv	Sum EAD	Nedskrivinger			
				Individuelle	ECL-IFRS 9	Total	Andel EAD
Lav risiko (risikoklasse A-C)	145	162	307	0	0,2	0,2	0,05 %
Middels risiko (risikoklasse D-G)	456	423	879	0	67	67	7,6 %
Høy risiko (risikoklasse H-M)	196	101	298	0	61	61	20,5%
Engasjement med individuell tapsnedskrivning	8	191	199	50	0	50	25,1%
Sum	806	877	1.683	50	128	178	10,6 % <small>40</small>

Egenkapitalbevis i Sparebanken Møre

De største eierne (1-10) av egenkapitalbevis

SPAREBANKEN MØRE

Eier	Antall egenkapitalbevis	
	31.03.18	31.12.17
Sparebankstiftelsen Tingvoll	985.355	988.500
Cape Invest AS	632.503	633.889
Verdipapirfond Pareto Aksje Norge	399.032	393.401
Verdipapirfond Nordea Norge Verdi	386.014	386.014
Wenaasgruppen AS	380.000	380.000
MP Pensjon	376.698	376.698
Pareto AS	305.189	305.189
Wenaas Kapital AS	230.161	230.161
FLPS – Princ All Sec	209.718	214.513
Verdipapirfondet Eika egenkapital	182.117	176.707
Sum 10 største	4.086.787	4.085.072
Herav Møre og Romsdal	2.228.019	2.232.550
Herav Møre og Romsdal i %	54,5	54,7

Egenkapitalbevis i Sparebanken Møre

De største eierne (11-20) av egenkapitalbevis

SPAREBANKEN MØRE

Eier	Antall egenkapitalbevis	
	31.03.18	31.12.17
Beka Holding AS	150.100	150.100
Verdipapirfondet Landkreditt Utbytte	125.000	100.000
Lapas AS (Leif-Arne Langøy)	113.500	113.500
PIBCO AS	75.000	75.000
Fondsfinans Norge	73.880	106.000
Odd Slyngstad	65.215	65.215
Forsvarets personell pensjonskasse	63.660	63.660
Malme AS	55.000	55.000
U Aandal EFTF AS	50.000	50.000
Stiftelsen Kjell Holm	49.850	49.850
Sum 20 største	4.907.992	4.913.397
Herav Møre og Romsdal	2.636.584	2.644.137
Herav Møre og Romsdal i %	53,7	53,8